

I. Analiza tekstu

Duszjanta, król Hastinapury, podczas polowania goni gazelę i w ten sposób przybywa do odosobnionego miejsca, w którym pustelnicy żyją medytując. Spostrzega tu Śakuntalę, adoptowaną córkę Kanwy, mędrca, który kieruje tą społecznością. Kanwa i jego żona wychowali Śakuntalę wiedząc, że jest ona córką nimfy niebiańskiej, *apsaras*. Król jest zafascynowany dziewczyną i w sekrecie poślubia ją. Wraca na dwór, a małżonka ma do niego wkrótce przyjechać. Do pustelni przybywa asceta* Durwasas (czczony w Indii za poszukiwanie doskonałości, poświęcenia, posty), ale Śakuntala, pogrążona w miłosnych rozważaniach, nie przyjmuje go z należnymi honorami. Zirytowany Durwasas przeklina ją: ten, o którym tak rozmyślała, nie będzie już o niej pamiętał. Zaklęcie zniknie dopiero wówczas, gdy ujrzy on przedmiot dany jej na pamiątkę. Kanwa chce, aby dziewczyna mimo wszystko udała się na dwór. Jej wygląd zasmuca wszystkich. Na brzegu rzeki zsuwa się z jej palca pierścionek. Duszjanta nie rozpoznaje małżonki. Według starej przepowiedni, pierwszy syn króla będzie nosił oznaki cesarskie. Śakuntala jest w ciąży i gdy urodzi się dziecko, okaże się, czy jest ona naprawdę żoną króla. Pewnego dnia, nad brzegiem jeziora, zwanego od imienia nimfy *apsaras*, jakaś postać nieziemska spowija Śakuntalę w woal i dziewczyna znika. Pewien rybak znajduje we wnętrzu ryby zaginiony pierścionek i znosi go królowi. Ten przypomina sobie wszystko i ubolewa nad stratą żony. Odważny król pomaga bogu Indrze w walce z olbrzymami. Niebiańskim wozem Indry odwiedza Pradżapati, który pokazuje mu chłopca. Ze znaków Duszjanta rozpoznaje swego syna. Pojawia się Śakuntala i obejmuje męża.

* asceta - człowiek żyjący skromnie, dobrowolnie zrzekający się wszelkich przyjemności, umartwiający się

Giorgio P. Panini, *Mitologia. Atlas*. Przekład: J. Ciechanowicz, J. Stępniewski, Wyd. Arkady 1996, s.92-93.

1. Mit o Śakuntali, pochodzi z Indii i jest zapisany w starych hinduskich poematach. Na jego związek z tradycją Indii wskazują:

☐ a) imiona bohaterów	☐ b) imiona bogów
☐ c) medytacje pustelników	☐ d) ascetyczne praktyki Durwasasa

2. Podobieństwo do baśni europejskich odnajdujemy w:

☐ a) rzuceniu czarów na bohaterkę	☐ b) tajemnym znikaniu postaci
☐ c) symbolicznym znaczeniu pierścienia	☐ d) szczęśliwym zakończeniu

3. Durwasas przeklina Śakuntalę, ponieważ:

☐ a) czuje się urażony jej odmową	☐ b) irytuje go jej zachowanie
☐ c) pragnie zemsty na jej rodzicach	☐ d) chce zmanifestować swą władzę

4. Duszjanta upewnia się w swym błędzie dzięki:

☐ a) perswazjom Kanwy	☐ b) odnalezionemu pierścieniowi
☐ c) znakom na ciele dziecka	☐ d) przysiędze Śakuntali

5. Na baśniowość utworu wskazuje:

☐ a) pochodzenie głównej bohaterki	☐ b) sposób życia pustelników
☐ c) wiara bohaterów w przepowiednie	☐ d) walka bohatera z olbrzymami

6. Postacią fantastyczną w tej baśni jest:

☐ a) Kanwa	☐ b) Duszjanta	☐ c) Śakuntala	☐ d) rybak

II. Nauka o języku

7. Nieodmienną częścią mowy jest:

☐ a) przyimek	☐ b) spójnik	☐ c) liczebnik	☐ d) przymiotnik

8. Prawidłowo są określone formy rzeczownika w zdaniu:

☐ a) Trzeba rozwiązać to zadanie. - l. pojedyncza, r. żeński, mianownik
☐ b) Poszedł tam z przyjaciółmi. - l. mnoga, r. żeński, narzędnik
☐ c) Usiadła na ławce. - l. pojedyncza, r. żeński, miejscownik
☐ d) Nie znam tych okolic. - l. mnoga, r. żeński, dopełniacz

9. Prawidłowo są określone formy czasownika w zdaniu.

☐ a) Biegli przez las. - czas przeszły, l. mnoga, osoba 3
☐ b) Przyjdę później. - czas przyszły, l. pojedyncza, osoba 1
☐ c) Spoglądasz przez okno. - czas teraźniejszy, l. pojedyncza, osoba 2
☐ d) Nie spóźnijcie się. - czas przyszły, l. mnoga, osoba 2

10. Błąd ortograficzny znajduje się w zdaniu:

☐ a) Postępujesz niewłaściwie.	☐ b) Nie najlepiej się czuję.
☐ c) Masz nie gorsze wyniki od niego.	☐ d) Nieprędko tu przyjdę.

11. Formę trybu rozkazującego ma czasownik w zdaniu:

- a) Chodźmy już do domu. b) Musisz mi pomóc.
 c) Niech to się już skończy. d) Daj mi spokój.

12. Formę trybu przypuszczającego ma czasownik w zdaniu:

- a) Chciałbym wyjechać. b) Może byś tu przyszedł?
 c) Nie mógłbym was zawieść. d) To by była radość!

13. Rodzinę wyrazów tworzy szereg:

- a) róża, różany, różyczka b) kwiat, kwietnik, kwitnąc
 c) ogród, park, skwer d) droga, aleja, ścieżka

14. Wspólną częścią wyrazów pokrewnych jest:

- a) rdzeń b) temat
 c) podstawa słowotwórcza d) końcówka

15. Prawidłowo jest zapisany dopełniacz rzeczowników:

- a) szyja - szyi b) żmija - żmii c) knieja - knieji d) zawieja - zawiej

16. Prawidłowo zastosowano interpunkcję w zdaniu:

- a) Wyszedł, albo gdzieś się ukrył. b) Nie mam ani płaszcza, ani parasola.
 c) Jeszcze grzmi, ale już się przejaśnia. d) Nie zna angielskiego, ani niemieckiego.

III. Literatura

17. Motyw podróży jest zawarty w książce pt.

- a) „W pustyni i w puszczy” b) „Lassie, wróć!”
 c) „Chłopcy z Placu Broni” d) „Przygody Tomka Sawyera”

18. Tematem książki pt. „Ania z Zielonego Wzgórza” jest:

- a) życie dziecka w rodzinie b) brak zrozumienia i akceptacji w rodzinie
 c) dorastanie do odpowiedzialności i obowiązku d) bunt młodej osoby wobec otoczenia

19. Anię Shirley cechowała:

- a) złośliwość b) nieodpowiedzialność
 c) skłonność do kłamstwa d) agresywność

20. Powieścią jest książka, która:

- a) jest pisana wierszem b) zawiera kilka wątków
 c) zawiera epizody d) przedstawia losy różnych bohaterów

21. Powieścią jest utwór pt.

- a) „W 80 dni dookoła świata” b) „Przygody Meliklesa Greka”
 c) „Ania z Zielonego Wzgórza” d) „Tajemniczy ogród”

22. Wydarzenia w powieści „Przypadki Robinsona Kruzoe” prezentuje:

- a) osoba mówiąca b) autor
 c) narrator d) bohater

*Smutna dziewczyna z fotografii
płakać nie umie, nie potrafi.
Trzyma na ustach liść uśmiechu
i jest jak drewno bez oddechu
smutna dziewczyna z fotografii.*

23. W wierszu Tadeusza Nowaka pt. „Fotografia” wyrażone jest uczucie:

- a) rezygnacji
 b) radości
 c) bólu
 d) euforii

*Nie ma już nic pomiędzy nami,
zgasły wieczory z księżycami
i lasy zgasły, gdzie igliwie
nosiło stopy twe wstydliwie.*

24. W wierszu występują rymy:

- a) krzyżowe b) parzyste
 c) dokładne d) niedokładne

25. W wierszu występuje:

- a) epitet b) przenośnia
 c) porównanie d) uosobienie

26. „Zgasły wieczory z księżycami i lasy zgasły” to środek stylistyczny, który mówi, że:

- a) upłynęło wiele czasu b) uczucia wygasły
 c) zatarty się wspomnienia d) nastąpiła chłodna pora roku